

แบบฟอร์ม
เสนอประเด็นข้อเสนอเชิงนโยบาย
เพื่อบรรจุในระเบียบวาระการประชุม
สมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2564

แบบสอบถามชุดนี้ เป็นเอกสารประกอบการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย
เพื่อบรรจุในระเบียบวาระการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2564
“สมัชชาสังคมสูงวัยคนไทยอายุยืนอย่างมีคุณภาพ ในสถานการณ์ COVID-19”

ที่มาและความสำคัญของการจัดทำประเด็นสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2564

กรมกิจการผู้สูงอายุมีภารกิจในการจัดงานสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ โดยมีการกำหนดจัดงานปีเว้นปีร่วมกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนานโยบายด้านผู้สูงอายุที่เกิดจากกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ซึ่งปี 2564 กรมกิจการผู้สูงอายุ กำหนดจะจัดงานสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ในชื่อ “สมัชชาสังคมสูงวัยคนไทยอายุยืนอย่างมีคุณภาพ ในสถานการณ์ COVID-19” เพื่อพัฒนานโยบายรองรับสังคมสูงวัยคนไทยอายุยืนของประเทศไทย โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายการทำงานด้านผู้สูงอายุที่เชื่อมโยงพลังทางปัญญา พลังทางสังคม และพลังของภาครัฐ

โดยคณะทำงานวิชาการ ภายใต้คณะทำงานจัดสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2564 ได้ยกร่างประเด็นข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อบรรจุในระเบียบวาระการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2564 รายละเอียดมีดังนี้

1. การเสริมทักษะอาชีพใหม่หรืออาชีพทางเลือก และรายได้ของผู้สูงอายุในยุค COVID-19
2. ปัญหาสุขภาพจิตในสถานการณ์ COVID-19
3. ศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ (One stop service) และการบริการเชิงรุก
4. ผู้สูงอายุกับการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างสร้างสรรค์ในยุค COVID-19
5. การเตรียมความพร้อมของอาสาสมัคร
6. ศูนย์ฟื้นฟูสุขภาพผู้สูงอายุ
7. การเตรียมพร้อมรับมือหลังสถานการณ์ COVID-19
8. บทบาทชมรมผู้สูงอายุในสถานการณ์ COVID-19

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

อายุ ปี

หน่วยงาน

- ☐ ภาครัฐ
- ☐ ภาคเอกชน
- ☐ ประชาชน
- ☐ องค์กรอิสระ/NGOs

ส่วนที่ 2 ประเด็นข้อเสนอเชิงนโยบาย “สมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2564”

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ประเด็น	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ระบุเหตุผล
1. การเสริมทักษะอาชีพใหม่หรืออาชีพทางเลือก และรายได้ของผู้สูงอายุในยุค COVID - 19			
2. ปัญหาสุขภาพจิตในสถานการณ์ COVID-19			
3. ศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ (One stop service) และการบริการเชิงรุก			
4. ผู้สูงอายุกับการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างสร้างสรรค์ในยุค COVID-19			
5. การเตรียมความพร้อมของอาสาสมัคร			
6. ศูนย์ฟื้นฟูสุขภาพผู้สูงอายุ			
7. การเตรียมพร้อมรับมือหลังสถานการณ์ COVID-19			
8. บทบาทชมรมผู้สูงอายุในสถานการณ์ COVID-19			

ส่วนที่ 3 ให้เรียงลำดับความสำคัญของประเด็นข้อเสนอเชิงนโยบาย

คำชี้แจง : ให้ใส่ตัวเลขในช่องที่ท่านคิดว่ามีค่าสำคัญตามลำดับ (1 , 2 , ...)

- การเสริมทักษะอาชีพใหม่หรืออาชีพทางเลือก และรายได้ของผู้สูงอายุในยุค COVID - 19
- ปัญหาสุขภาพจิตในสถานการณ์ COVID-19
- ศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ (One stop service) และการบริการเชิงรุก
- ผู้สูงอายุกับการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างสร้างสรรค์ในยุค COVID-19
- การเตรียมความพร้อมของอาสาสมัคร
- ศูนย์ฟื้นฟูสุขภาพผู้สูงอายุ
- การเตรียมพร้อมรับมือหลังสถานการณ์ COVID-19
- บทบาทชมรมผู้สูงอายุในสถานการณ์ COVID-19

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอประเด็นอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

เอกสารแนบประกอบ

ที่มาและความสำคัญของการจัดทำประเด็นสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2564

กรมกิจการผู้สูงอายุมีการกิจในการจัดงานสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ โดยมีการกำหนดจัดงานปีเว้นปีร่วมกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนานโยบายด้านผู้สูงอายุที่เกิดจากกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ซึ่งปี 2564 กรมกิจการผู้สูงอายุ กำหนดจะจัดงานสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ในชื่อ “สมัชชาสังคมสูงวัยคนไทยอายุยืนอย่างมีคุณภาพ ในสถานการณ์ COVID-19” เพื่อพัฒนานโยบายรองรับสังคมสูงวัยคนไทยอายุยืนของประเทศไทย โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายการทำงานด้านผู้สูงอายุที่เชื่อมโยงพลังทางปัญญา พลังทางสังคม และพลังของภาครัฐ

โดยคณะทำงานวิชาการ ภายใต้คณะทำงานจัดสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2564 ได้ยกร่างประเด็นข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อบรรจุในระเบียบวาระการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2564 รายละเอียดมีดังนี้

1. การเสริมทักษะอาชีพใหม่หรืออาชีพทางเลือก และรายได้ของผู้สูงอายุในยุค COVID-19

ที่มา/ความสำคัญ : การประกอบอาชีพทุกประเภทต้องมีความรู้ ความสามารถเฉพาะในอาชีพนั้น ๆ และมีทักษะที่จำเป็นเพื่อที่จะสามารถประกอบอาชีพได้ประสบความสำเร็จ จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ได้ส่งผลกระทบในหลายด้านต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน อีกทั้งยังเป็นปัจจัยและเป็นตัวเร่งสำคัญในการดึงเอาอนาคตในอีก 10 ปีข้างหน้ามาเป็นปัจจุบัน ดังนั้น เพื่อให้มีความมั่นคงในอาชีพต่อไปในอนาคต การพัฒนาทักษะทางอาชีพให้สอดคล้องตามความต้องการของตลาดแรงงานถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญ นอกจากนี้ การทำงานและรายได้ของผู้สูงอายุเป็นประเด็นที่มีความสำคัญในสถานการณ์สังคมสูงวัยของประเทศไทย โดยการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีรายได้นอกจากเป็นการเสริมศักยภาพและศักดิ์ศรีของความเป็นผู้สูงอายุแล้ว ยังเป็นการสร้างหลักประกันทางรายได้ให้กับผู้สูงอายุด้วย โดยรัฐบาลได้กำหนดนโยบายสำหรับใช้เป็นแนวทางในการรับมือกับสิ่งที่กำลังเกิดขึ้น ดังนี้ 1) การขยายอายุการทำงานของประชาชนให้ยาวนานขึ้นเพื่อสร้างความมั่นคงทางรายได้ และ 2) การสนับสนุนให้ภาคเอกชนจ้างงานผู้สูงอายุตามศักยภาพเพื่อสร้างรายได้ให้กับผู้สูงอายุ

2. ปัญหาสุขภาพจิตในสถานการณ์ COVID-19

ที่มา/ความสำคัญ : ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในปัจจุบันได้ส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของคนทุกเพศทุกวัย ปัญหาสุขภาพจิตมีผลต่อการดำรงชีวิต โดยสุขภาพจิตเป็นสภาวะทางจิตใจของบุคคลซึ่งโดยธรรมชาติภาวะทางจิตใจมีการปรับเปลี่ยนตามสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวของผู้นั้น ปัญหาความเครียดเกิดได้จากหลายสาเหตุ เช่น ค่าครองชีพที่สูงขึ้น ภาวะว่างงาน ปัญหาการเมือง ไม่มีที่อยู่อาศัย แต่สิ่งสำคัญ คือ คนจำนวนมากไม่ตระหนักว่ามีความผิดปกติด้านอารมณ์ เมื่อไม่รู้ตัวก็ไม่ได้จัดการอย่างถูกต้องจนอาจส่งผลกระทบกับประสิทธิภาพในการทำงาน สมาธิไม่ดี อารมณ์แปรปรวนจนมีปัญหาความสัมพันธ์ทั้งเรื่องส่วนตัวและกับเพื่อนร่วมงาน ดังนั้น จึงควรมีการรับมือกับสถานการณ์ COVID-19 อย่างเข้าใจ ดังนี้

1. หยุดรับข่าวสารที่มากเกินไป เมื่อรู้สึกตัวเองว่าวิตกกังวลเครียด
2. ทำจิตใจให้สงบ สบาย ผ่อนคลาย ทำในสิ่งที่ตนเองชอบ
3. ปรึกษาพูดคุยกับคนที่ไว้ใจ
4. ใช้ชีวิตอย่างปกติและมีคุณค่า

3. ศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ (One stop service) และการบริการเชิงรุก

ที่มา/ความสำคัญ : การให้บริการแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ One-Stop Service หมายถึง การนำงานที่ให้บริการทั้งหมดที่เกี่ยวข้องมารวมให้บริการอยู่ในสถานที่เดียวกัน ในลักษณะที่ส่งต่องานระหว่างกันทันที

สมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2564 "สมัชชาสังคมสูงวัยคนไทยอายุยืนอย่างมีคุณภาพในสถานการณ์ COVID-19"

หรือเสร็จในขั้นตอนหรือเสร็จในจุดให้บริการเดียว โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้บริการมีความรวดเร็วขึ้น นอกจากนี้ การบริการเชิงรุกเป็นการวางแผนในการให้บริการล่วงหน้าอย่างละเอียดและรอบคอบ มีความรับผิดชอบรวมถึงเป็นการช่วยเหลือผู้รับบริการโดยไม่ต้องรอให้ผู้รับบริการร้องขอ โดยผู้ให้บริการต้องคำนึงถึงความต้องการเฉพาะของผู้รับบริการและให้ผู้รับบริการได้รับความพึงพอใจสูงสุด โดยประโยชน์ของการให้บริการแบบครบวงจร ณ จุดเดียว มีดังนี้

1. เพิ่มความรวดเร็วในติดต่อ ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ
2. เพิ่มความชัดเจนในการให้บริการ โดยมีรูปแบบการให้บริการที่ครอบคลุมและเบ็ดเสร็จในตัวเอง ณ จุดเดียวประหยัดเวลา และค่าใช้จ่าย
3. ลดการเลือกปฏิบัติ ได้รับการบริการเหมือน และเท่าเทียมกัน
4. เพิ่มความสะดวกในการติดต่องาน
5. ผู้ใช้บริการเข้าถึงการให้บริการได้ง่าย ทำให้ผู้รับบริการพึงพอใจ
6. เป็นการบริการที่รวดเร็ว กระชับ และถูกต้อง ตามนโยบายการให้บริการที่ประทับใจของ

ข้าราชการไทย

4. ผู้สูงอายุกับการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างสร้างสรรค์ในยุค COVID-19

ที่มา/ความสำคัญ : สังคมโลกปัจจุบันเป็นทั้งสังคมของเทคโนโลยีและสังคมสูงวัย การเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีจึงเป็นสิ่งจำเป็น ในสถานการณ์ COVID-19 ที่ประเทศไทยและทั่วโลกกำลังเผชิญ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมีส่วนช่วยให้คนในสังคมสามารถดำรงชีวิตได้ในรูปแบบความปกติใหม่ (New Normal) เช่น การใช้เทคโนโลยีในการสร้างความมั่นคงทางรายได้ การทำงานรูปแบบใหม่ การซื้อสินค้าและบริการผ่านช่องทาง Online ธุรกิจรูปแบบใหม่ การดูแลสุขภาพและพบแพทย์รูปแบบใหม่ การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์ให้ใกล้ชิดกัน แบบ Social distancing เป็นต้น

5. การเตรียมความพร้อมของอาสาสมัคร

ที่มา/ความสำคัญ : อาสาสมัคร (volunteer) หมายถึง ผู้ที่สมัครใจทำงานเพื่อประโยชน์แก่ประชาชนและสังคมโดยไม่หวังผลตอบแทนเป็นเงิน หรือสิ่งอื่นใด บุคคลที่อาสาเข้ามาช่วยเหลือสังคมด้วยความสมัครใจ เสียสละเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น ป้องกัน แก้ไขปัญหา และพัฒนาสังคม โดยไม่หวังสิ่งตอบแทนโดยสถานการณ์ COVID-19 ที่ประเทศไทยกำลังเผชิญอยู่ในขณะนี้ อาสาสมัครมีส่วนสำคัญในการช่วยเหลือสังคมร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ โดยการเตรียมความพร้อมในการเป็นอาสาสมัคร มีดังนี้

1. เตรียมจิตใจให้พร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ มีทัศนคติที่ดีในการทำงาน ไม่ดูถูกงานที่ทำ
2. มองสถานการณ์ตามความเป็นจริง รักษาจิตใจให้มั่นคง ไม่ตื่นตระหนกจนเกินไป
3. เปิดใจในความแตกต่างหลากหลาย เคารพในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ของกันและกัน ปฏิบัติกับผู้อื่นด้วยความเท่าเทียมไม่ยกตนว่าเป็นผู้เข้าไปช่วยเหลือแล้วจะอยู่ในสถานะที่สูงกว่าผู้อื่น
4. ลดอัตตาของตัวเองไม่ยึดถือตนเองเป็นศูนย์กลาง เพราะในการทำงานอาจต้องพบเจอทั้งสิ่งที่เรารู้สึกชอบหรือไม่ชอบ
5. ดูแลจิตใจของตนให้เข้มแข็ง ท้ามกลางความเศร้าความหดหู่

6. ศูนย์ฟื้นฟูสุขภาพผู้สูงอายุ

ที่มา/ความสำคัญ : ปัจจุบันประชากรไทยมีอายุยืนยาวมากขึ้น แต่ด้วยสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันมีผู้สูงอายุบางส่วนต้องอยู่บ้านตามลำพัง อีกทั้งบางรายยังไม่สามารถประกอบกิจวัตรประจำวันหรือช่วยเหลือตนเองได้จนเกิดเป็นปัญหาเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ นอกจากนี้สถานดูแลผู้สูงอายุและสถานดูแลสุขภาพผู้สูงอายุที่มีอยู่ในปัจจุบันในแต่ละพื้นที่ ยังมีข้อจำกัดเรื่องการเข้าถึงบริการทำให้ผู้สูงอายุขาดโอกาสในการได้รับการดูแลรักษา ศูนย์ฟื้นฟูสุขภาพผู้สูงอายุจึงเป็นสิ่งที่จําต้องรองรับประชากรสูงอายุ เพื่อเป็นศูนย์ที่ให้บริการด้านสุขภาพ การรักษา การดูแล การส่งเสริมและป้องกันโรคเพื่อสร้างสังคมสูงวัยมีคุณภาพชีวิตที่ดี

7. การเตรียมพร้อมรับมือหลังสถานการณ์ COVID-19

ที่มา/ความสำคัญ : จากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้พฤติกรรมของคนมีการปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ผู้คนต้องปรับเปลี่ยนการใช้ชีวิต เกิดเป็นพฤติกรรมใหม่ในระยะยาวและในอนาคตเราจะสามารถเตรียมพร้อมรับมือกับสถานการณ์หลังจากผ่านพ้นวิกฤต COVID-19 ได้อย่างไร อาทิ

1. ทำให้เราต้องหันมาใส่ใจความสะอาดมากขึ้น โดยการล้างมือและใช้เจลฆ่าเชื้อโรคกันบ่อยๆ เพื่อป้องกันเชื้อโรคหรือไวรัสที่จะเข้าสู่ร่างกายอีก
2. รักสุขภาพให้มากขึ้น เพราะการมีภูมิคุ้มกันที่ดีเป็นสิ่งที่จําเป็นมาก เพื่อลดความเสี่ยงจากการติดเชื้อไวรัสต่างๆ
3. เตรียมพร้อมมองหาสิ่งที่จะช่วยสอนทักษะต่าง ๆ เพราะในช่วงการระบาดของ COVID-19 ทำให้เราใช้เวลาอยู่บ้านมากขึ้น ใช้เวลาในการทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตัวเองมากขึ้น เราจึงควรมองหาสิ่งที่ถนัดสิ่งที่ทำแล้วชอบ
4. เตรียมพร้อมเริ่มทำอาชีพเสริม เช่น ขายของออนไลน์ ทำคอนเทนต์ออนไลน์

8. บทบาทชมรมผู้สูงอายุในสถานการณ์ COVID-19

ที่มา/ความสำคัญ : ชมรมผู้สูงอายุมิบทบาทสำคัญในการพัฒนาระบบงานผู้สูงอายุซึ่งจะก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุทั้งในระดับบุคคลและระดับชุมชน โดยมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมที่ตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุในด้านสุขภาพ สังคม และสวัสดิการ และเป็นการรวมกลุ่มเพื่อให้สมาชิกมาพบปะสังสรรค์และทำกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งตนเองและผู้อื่นเพื่อให้เกิดความคุ้นเคย รักใคร่ มีความสามัคคี เบิกบาน หายเหงาและมีความสุข ในช่วงที่มีการระบาดของ COVID-19 ชมรมผู้สูงอายุมิบทบาทสำคัญและมีส่วนในการรวมพลังเพื่อแบ่งปันสร้างสรรค์สังคม เช่น ตั้งตู้ปันสุขในชุมชนการแบ่งปันสิ่งของต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือคนในชุมชน เป็นต้น ผู้สูงอายุเป็นกลุ่มเสี่ยงในช่วงที่มีการระบาดของ COVID-19 ผู้สูงอายุเป็นกลุ่มเสี่ยงที่จะได้รับเชื้อ เนื่องจากผู้สูงอายุโดยทั่วไปมีภูมิคุ้มกันต่ำ มีโรคเรื้อรังอาจทำให้เกิดโรคแทรกซ้อนได้ สิ่งที่ชมรมผู้สูงอายุควรปฏิบัติในช่วงที่ยังมีการระบาดของ COVID-19 ดังนี้

1. ให้ชมรมผู้สูงอายุหยุดทำกิจกรรมที่มีการประชุมร่วมกันในห้องประชุม
2. ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร COVID-19 ที่เป็นประโยชน์ให้ทราบ
3. ถ้าจําเป็นต้องไปพบปะผู้คน ให้ทิ้งระยะห่างจากคนที่เราจะพูดคุยด้วย ไม่น้อยกว่า 1 - 2 เมตร

(Social distancing)